ZAMAN 24 EYLÜL 2005 CUMARTESİ SAYI: 146 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

aile m

MEMLEKETİMİZİN EN AZİZ MİSAFİRİ

EYÜP SULTAN

- Ramazan geldi çattı, hazırlığınızı yaptınız mı?
- Mü'minlerin annesi Hz. Aişe (r.anha)

40 Yıl

40 yıldır beraberiz...

www.sirin.com.tr

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

24 EYLÜL 2005 CUMARTESİ SAYI:

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmti-	yaz Sahibi Ali Akbulut
Genel Yayın Müdü-	rü
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özde-
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak Fotoğrafı	İsa Şimşek
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsil-	cisi
Reklam Koordinatö-	rü
Yayın Türü	Yaygın Süreli

Fevzi Çakmak Mah. A. Taner Kışlalı Cad. No:6 34194 B.evler/İstanbul Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr

http://www.zaman.com.tr/ailem

Öneri ve teklifleriniz için: ailem@za-

Durmak yok, değişim kapıda!

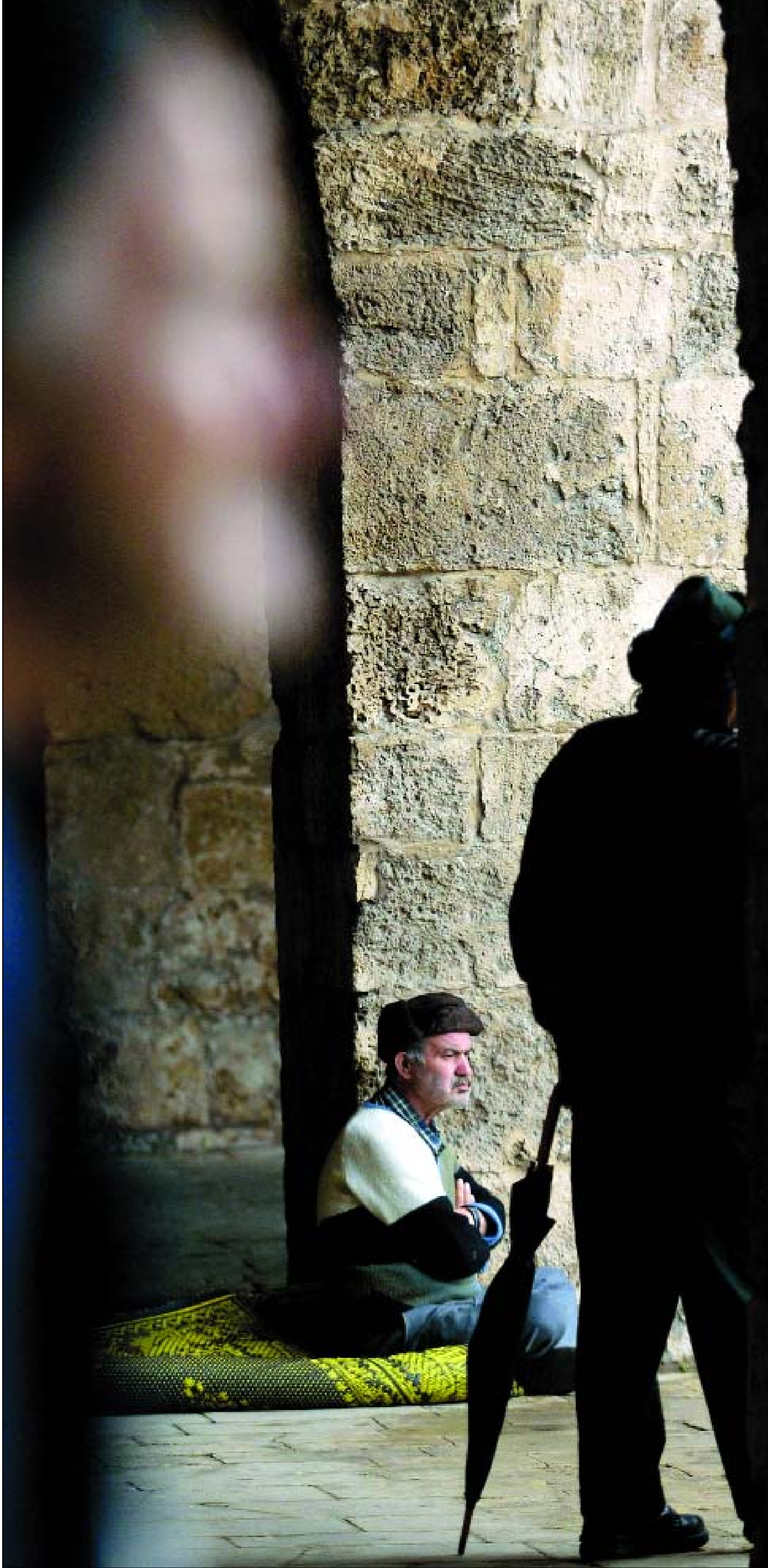
Ailem ekibi olarak yoğun ve hareketli yaz aylarının ardından yeni dönem için bir dizi çalışma yaptık ve "Neden Ailem?", "Yazılan her bir yazı okura ne fayda sağlayacak?", "Hayatın neresindeyiz?" gibi soruları kendimize sorduk. Yapmamız gerekenler listesi epeyi kabarık oldu. Önümüzdeki sayılarımızda okurlarımızı mizanpajı yenilenmiş, yeni ve ilk defa dergide yer alan konularıyla farklı bir Ailem bekliyor. Birçok dosya ve yazı da yayınlanmak için gün sayıyor. Bu noktada okurlarımızın da katkı ve önerilerini bekliyoruz.

Mirac, ardından eğitim sayısı iki farklı çalışma olarak okurlarımızdan büyük beğeni topladı. Her iki sayının da yol gösteren, bilgi veren bir içerik taşımasına dikkat edildi. Okurlarımızın yoğun ilgisine teşekkür ederiz. Bu iki önemli çalışmaya önümüzdeki hafta Ramazan'a özel sayımızı da ekleyeceğiz. Ramazan öncesinde oruçla ilgili bilinmesi gerekenler, sorulara cevaplar, haberler her insanı Ramazan atmosferine hazırlamayı amaçlıyor.

Bu sayımızda her gün yüzlerce insanın en derin gönül bağıyla ziyaret ettiği, sabah namazları adeta birer bayram namazı havasında kılınan Eyüp'te medfun bulunan Eyüb Sultan Hazretlerini evlerimize misafir etmeyi düşündük.

Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

Ana babaya isyan eden cennete giremez

Efendimiz (sas) şöyle buyurmuştur: "Akrabasıyla ilgisini kesen kimse cennete giremez." (Buhârî, Edeb 11; Müslim, Birr 18, 19)

Ebû Saîd el-Hudrî'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadiste Peygamberimiz (sas) ahirette Allah'ın bazı insanları cennetine koymayacağını bildirmiştir. Bu insanlar şu kimselerdir: "Anne babasının hukukunu çiğneyip onlara zulmedenler, alkolik olup içki tiryakisi hâline gelenler ve yapmış olduğu herhangi bir iyiliği o kişinin başına kakanlar" (Ahmed b. Hanbel, el-Müsned 3/44; el-Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübrâ 8/288)

Bir defasında Efendimiz'in (sas) yanına bir adam gelmiş ve huzurunda "Eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve rasûluhu" diyerek kelime-i şehadet getirmişti. Ardından sözüne şöyle devam etti: "Ey Allah'ın Rasûlü! Beş vakit namazı kılıp, zekâtımı veriyorum. Ramazan ayı orucumu da tuttum."

Peygamber Efendimiz (sas) bunu duyunca parmaklarını yan yana getirerek dikti şöyle dedi: "Her kim senin söylediğin bu şeylere inanır ve yaparsa kıyamet günü Peygamberler, sıddîkler (hayatını doğruluk üzerine yaşayıp, yalana hiç yer vermeyenler) ve şehitlerle beraber olur. Ancak anne babasına isyankâr olanlar buna erişemez." (el-Heysemî, Mecmau'z-Zevâid 8/147)

Ana babaya isyan edip başkaldıran insanlar, sırat-i müstakim ehli olan peygamberler, sıddîkler (hayatını Hazreti Ebû Bekir gibi doğruluğa adamış vefakârlar) ve şehitlerle beraber olamayacak. Ne büyük bir kayıp.

Merkez:
İ.M.Ç. 5. Blok No: 5857
Unkapanı / İstanbul
Tel: (0212) 526 57 46 - 522 22 19
Faks: (0212) 527 32 56

Şube:
İ.M.Ç. 5. Blok (giriş kat) No: 5569
Unkapanı / İstanbul
Tel: (0212) 520 03 56 - 522 22 19

Fabrika:
Cebeci Cad. 2491 Sk. No: 37
Sultançiftliği / Gaziosmanpaşa / İst.
Tel: (0212) 608 02 02 Pbx.
Faks: (0212) 608 01 51

Hayvanlardan alacağımız çok dersler var

Şimdiye kadar hiçbir kuş komşusundan daha çok sayıda bir yuva yapmaya uğraşmadı. Şimdiye kadar hiçbir tilki saklanacak tek bir deliği olduğu için üzülmedi. Şimdiye kadar hiçbir sincap bir yerine iki kış yetecek kadar ceviz toplayıp saklayamadığı için endişeden ölmedi. Ve hiçbir köpek yaşlılık yılları için birikmiş kemiği olmadığı gerçeği üzerine uykusuz geceler geçirmedi...
(Herkimer Citizen dergisinden aktaran John C. Maxwell - Jim Dornan, Başarı İçin Stratejiler)

İş çok ciddi, ahireti boş vermeyelim

Esved b. Yezîd en-Nehâî hazretleri, oruç ve ibâdet konusunda nefsini renkten renge girip, sararıp soluncaya kadar zorluyordu. Alkame (ra) ona: "Yazık sana! Nefsine bu kadar eziyet etme!" derdi. Bunun üzerine o büyük Hak dostu: "Hayır hayır, iş senin bildiğin gibi değildir. İş çok ciddidir ve ciddiyet istemektedir "İnne'l-emra ciddün!" der.

Yûsuf b. Esbât da şöyle diyor: "Ciddî ol, zira iş çok ciddîdir. Artık uzandığın yerden kalk, doğrul ve gafletten uyan. Kaçırdıklarını, önceden yaptıklarını bir bir hatırla; kusûrlar ettin, bâzen de aşırıya gittin."; Rabî' b. Abdurrahman da: "Kalbin her dâim değişip durduğu halde, gündüzleyin hayvanlar gibi başıboş yaşamana, bütün bir geceyi de uykuda geçirmiş olmana rağmen sen hâlâ kendinden hoşnutsun, kendinden râzısın, kendini beğeniyorsun. Halbuki senin önündeki iş çok ciddî!" demektedir.

Görüldüğü üzere ciddiyet, işi sıkı tutma, lâubaliliğe düşmeme bu işin temel disiplinlerinin hemen başında gelmektedir. Rabbim bizleri laubalilikten korusun!

BİR GENCİN GÖRDÜĞÜ GARİPLİKLER

Vaktiyle bulunduğu küçük yerde geçim sıkıntısı çeken dürüst ve temiz yaratılışlı genç bir adam bir gün memleketine çok uzakta bulunan bir şehir merkezine giderek iş bulup çalışmaya, kendine yeni bir hayat düzeni kurmaya karar verdi. Bu niyetle vakit kaybetmeden hazırlanıp yola koyuldu. Genç adam, bu yolculuğu sırasında izahı kendisi için imkansız birtakım olaylarla karşılaştı:

Bazı kimseler bu tarlaya buğday ekiyorlar, hasat ediyorlar, sonra da bunları ateşe verip yakıyorlar. İkinci olarak bir adam gördü. Büyük bir taşı kaldırmaya çalışıyor, kaldıramıyor; ama bu taşa bir tane daha ekleyince kaldırabiliyor, bir üçüncüyü ekleyince de daha da rahat kaldırabiliyor.3'üncüsü de şu idi: Bir adam koyuna binmiş, onun üzerine birkaç kişi daha binmiş koşturuyorlar, arkalarından birileri de onlara yetişmek için çabalıyor; ama yetişemiyordu.

Adam bunlarla kafası karışmış bir halde uzun yolculuğun nasıl geçtiğini anlamadan şehrin kapısına geldi. Burada nurani bir ihtiyar kendisini durdurup nereden geldiğini, niçin geldiğini, yolculuğunun nasıl geçtiğini sordu. Adam her şeyi anlattı ve yolda karşılaştığı alışılmamış hadiseleri de serüvenine eklemeyi unutmadı. Bunun üzerine ihtiyar, bu genç adama rastladığı olayları bir bir açıkladı:

"Senin yolda ilk rastladığın buğday ekip hemen hasat eden ve sonra ateşe verip yakan insanlar, iyilik edip de onu sağda solda konuşarak değerini sıfıra indiren insanları simgeler.

"Taş kaldırmaya çalışan kimse de şunu anlatır: İnsana ilk işlediği günah ağır gelir, onun altında ezilir. Ama tövbe etmeden başka günahlar işlemeye devam ederse günahlar ona hafif gelmeye başlar.

"Koyun ve ona binenlere gelince... Koyun cennet hayvanıdır, sırtındakileri cennete taşımaktadır. Koyuna ilk defa binenler alimlerdir, ondan sonra binenler her sınıftan müminlerdir. Bunlara yetişmek için koşanlar ise inanmayanlardır."

Kur'an, başucu kitabımız olmalı. Zira, dünya ve ahiret saadetimizin kaynağı olan Kur'ân birçok ilmî ve teknik bahse de ana maksatlar çerçevesinde özlü ve i'cazlı bir biçimde yer veriyor.

İLKNUR TUBA

Kur'an, her asrı aydınlatıyor

Kainat için "kitab-ı kebîr", "büyük kitap" denmiştir. Kur'ân-ı Kerim'in, Kitab-ı Kebir olan kâinatı hem okuduğu hem de imanlılarına öğrettiği ifade edilmiştir. Kur'an hem hidayet, hem de ilim rehberidir. Kur'an'ın öğütlediği tarzda yapılan tefekkür ruhlara gıda, canlara safâdır.

Yüce Yaratıcı'nın kudret, azamet ve hikmetlerinin bilinmesi namına varlıkta cereyan eden birçok olaya bazen açıkça bazen de işaretler ve ipuçları halinde teması söz konusudur ki, bunların birkaçını şöyle sıralayabiliriz:

1 "Allah kimin hidayetini murad ederse, onun göğsünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmak isterse onun göğsünü göğe çıkıyormuş gibi dar ve tıkanık yapar.." (En'am, 6/125) Bu ayetle Kur'ân şu gerçeği dile getirmektedir: İnsan yükseğe çıktıkça basınç düşer ve nefes alması zorlaşır. Şöyle ki, her yüz metre yükseldikçe hava basıncı bir derece düşmektedir. Bu yüksekliğin yirmi bin metreyi geçmesi durumunda ise, özel cihazlar olmadıkça insan nefes alamaz ve ölür.

2 "Rüzgârları aşılayıcı olarak gönderip gökten su indirdik, böylece sizi suladık. (Yoksa) siz suyu depo edemezdiniz." (Hıcr, 15/22) Bu ayet de, henüz yirminci yüzyılda anlaşılan ilmi bir gerçeğin Kur'ân tarafından asırlar önce ifade edildiğinin bir göstergesidir. Rüzgârlar su buharından meydana gelen bulutları birbirine çarpıştırır. Bu çarpışmada bulutlarda pozitif-negatif elektron geçişmesi olur, şimşek meydana gelir. Rüzgârlar bulutları sıkıştırarak yere yağmuru aşılar. Aynı zamanda rüzgârlar, bitkiler üzerinden eserken, erkek tohumları dişi tohumlar üzerine kondurmak suretiyle onları aşılar. Böylece bitkilerde döllenmeye yardım eder.

Cenab-ı Hak, Kur'an'ıyla kullarıyla konuşuyor, onları şefkatle kendi emirlerine uymaya davet ediyor.

Yine bu ayet gökten inen yağmur sularının yerin dibinde depo edildiğini ve böylece oradan çeşmeler ve kuyular açmak suretiyle canlıların sulanabileceğini anlatmaktadır.

3 "Her şeyi çift yarattık" (Zariyat, 51/49); "Her tür eksiklikten uzak olan Allah, yerin bitirdiklerinden, nefislerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratmıştır." (Yasin, 36/36) İlim adamlarının kısa bir zaman önce keşfettiği bir hususu Kur'ân asırlar öncesinden haber vermiştir. Bugün çok iyi bilinmektedir ki, insanlar nasıl çiftse, diğer canlılar da öyle çifttir. Hatta her şeyin asıl maddesi olan atomlar da çifttir. Onların bir kısmı artı, bir kısmı eksi yüklüdür. Ayrıca her şeyde cazibe (çekme) ve dafia (itme) olmak yönüyle de bu ikilik değişik bir şekilde kendini göstermektedir. İkinci ayette ise, o günün insanının müşahedesine arz edilen tablonun dışında, o devre göre bilinmeyen bir kısım şeylerden de bahsedilerek 'daha sizin bilmediğiniz şeyleri de çift yarattı' deniyor.

4 "Göğü biz çok sağlam bir şekilde bina ettik, onu genişleten biziz." (Zariyat, 51/47) Bu ayette, ilim mahfillerinde ağırlığını devam ettiren 'mekân genişlemesi' bin dört yüz küsur sene evvel Kur'ân'da söz konusu edilmektedir.

5 "Güneş de kendi ekseni etrafında bir vakte kadar hareket eder." (Yasin, 36) Kur'ân asırlar önce, eski kozmolojiye rağmen, Güneş'in sabit olmadığını ve kendi ekseninde hareket ettiğini bildirmiştir.

6 "Sen dağları görür de onları hareketsiz sanırsın, oysaki onlar bulutlar gibi yüzer geçer." (Neml, 27/88) Yine Kur'ân-ı Kerim, dünyaya ait parçalar olan dağlara dikkat çekmek suretiyle arzın hareket ettiğine işaret etmiştir. Görüldüğü gibi, kâinat kitabının bir tercümesi olan Kur'ân'da -en mükerrem bir varlık olarak kâinata gerçek değerini kazandıran- insanla alâkalı ilmî meseleler ve gerçekler de ihmal edilmeyip, önem ve mahiyetlerine göre yerini almıştır.

Namaz vakitlerinin esrarı

Âlem öyle bir nurlu hâle içinde ki, her namaz vaktinin ayrı özellikleri var. O vakitlerin öyle güzel sırları var ki, bize kulluğumuzu ve ahireti hatırlatıyor.

■ ALİ OSMAN KARDEMİR

Sabah yepyeni bir başlangıçtır

Biz, sabah vaktine aydınlığın doğmasıyla birlikte yeni ve aydın bir güne kavuşma neş'esi içinde girer, biz de böyle bir gün gibi doğmuştuk deriz. Zira bu yeni gün, hem bizim anne karnına düştüğümüz günden, hem de kâinatın yaratılmasında geçen altı günün ilk gününden haber verir. Belli bir şeritten büyük saate doğru tırmanır, yani başımıza doğan bir günün fecrinden, anne karnına düşmemiz ânına, ondan da kâinatın yaratıldığı ilk güne intikal eder, Allah'ın (celle celâluhu), nimetleriyle eteklerimizi doldurması adına bu günleri yaratmasını hatırlarız. Sonra da O'ndan onca uzaklığımıza rağmen, kurbiyetiyle bize yakın olmasını tazim, tekbir ve tesbih için huzura geliriz. İşte bu mânâ içinde eda edilen sabah namazı ne denli yerinde bir ibadettir.

Öğle vakti

İşlerin yoğunluğunda O'nun ferahlığına sığınırız. Öğle vakti, günlük işlerin kemale erdiği ve Allah'ın nimetlerinin doruğa ulaştığı ânı hatırlatır. İnsan, o vakitte günlük işlerin sıkıntısından âdeta boğulacak hale gelir. Bu anda o, bir taraftan bütün bu sıkıntıları atıp kurtulmak, diğer taraftan da günün o saatine kadar Rabbin başından aşağıya yağdırdığı nimetlere karşı şükürde bulunmak maksadıyla mescide koşar ve dünya işlerinden muvakkaten sıyrılarak bir nefes alma fırsatı bulur. Bütün bunlar, ruh için öyle bir teneffüstür ki, insan gerçekten ruhunu dinlese ve kalbinin atışlarına kulak kesilse, âdeta onda dersten bunalan talebenin teneffüse kavuşma heyecan ve helecanını duyacaktır. Yine Efendimiz'in: "Şiddet-i hararet cehennemin bir kabarmasıdır.." (Buhari, Mevâkit, 9, 10; Ezan 18; Bedü'l-Halk 10; Müslim, Mesâcid 184; Ebu Davud, Salât 4; Tirmizi, Salât 119) buyurduğu öğlenin şiddetli hararetinin başları okşadığı zaman mescide koşma, Allah'a teslim olup hiçbir gölgenin bulunmayacağı günde O'nun isim ve sıfatlarının gölgesi altına sığınma, Resul-i Ekrem'in Livâü'l-hamd sancağı altına girme ferahlığı taşır.

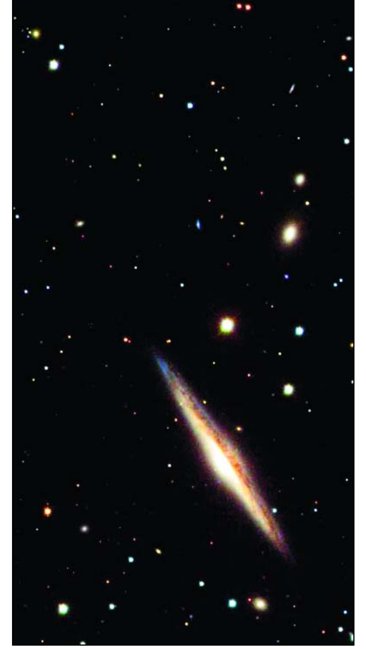
İkindi vakti

İhtiyarlığı hatırlatır. İkindi vakti, güneşin artık gurûba meyl zamanıdır. Dolayısıyla bu vakit insanlığın ihtiyarladığı ânı ve son peygamber Fahr-i Kâinat'ın tulûuyla birlikte gurûbunu da hatırlatır. Biz, ikindiyi eda ederken, her şeyin gurûba doğru yüz tuttuğunu ve birkaç saat sonra yeryüzünde her şeyin silinip, kaybolacağını ve ayaklarımızdaki sızı, belimizdeki ağrı, başımızdaki beyaz tüylerle kendi nefsimizin de fâni olduğunu ve zevale doğru yaklaştığını anlarız. İşte tam ümitsizliğe düşeceğimiz böyle bir vakitte ezan sesi kulaklarımıza gelir ve bu fâni hayatı bâkileştirme yolunu bulduk diye sevinir, bu neş'e ile namaza koşarız.

Akşam vakti

Bir gün sona ermektedir; artık ölüm kapımızdadır. Akşam vakti güneşin batma ânıdır; gün biter, güneş batar ve biz ayrı bir zaman dilimine gireriz. Bu hal, yirmi dört saatlik bir günün ölümüyle birlikte bizim ölümümüzden de haber verir; gün gelip ölecek, bir kefen içine sarılıp el, ayak ve çenemiz bağlanarak kabre konacağız. Başımıza bir çift taş dikilip kabrimiz belirlenecek, eş-dost bırakıp gidecek ve orada yalnız kalacağız... Güneşin batmasıyla birlikte, sâniyenin hareketi saatin hareketini haber verdiği gibi, doğan her şeyin batışını, bütün sistemlerin batışını hatırlar, "Güneş katlanıp dürüldüğünde, yıldızlar (kararıp) döküldüğünde, dağlar (sallanıp) yürütüldüğünde.." (Tekvir, 81/1-3) hakikatine şahit oluruz. Bu dehşet ve hayret içinde dâğidâr olan kalbimize teselli vermek ve ruhumuzu inşiraha kavuşturmak için akşam namazına koşarız. Akşam vakti, bir gurûb başında ya ağlamak veya öbür âlemdeki durumumuzu mamur kılma heyecanını yaşamanın ifadesidir. Her şeyin birbirine "elveda" deyip ayrılık türkülerini çağırdığı ve bin bir vâveyla ile inkisarını dile getirmek istediği böyle bir hengâmede duyulan ezan sesleri bize gurûbun içinde yeni bir fecrin haberini verir; ölümümüzle birlikte yeni bir diriliş ve varoluşu bütün kuvvetiyle ruhumuzda yaşarız. Hz. İbrahim'in: ".. batanları sevmem" (En'am, 6/78) dediği gibi, batıp gidenlerden, benimle hemdem olup sabah-akşam benimle beraber bulunmayanlardan razı olamam deyip bâki ve lemyezel olan, batanlar karşısında batmayan Allah'a yönelme manası taşır.

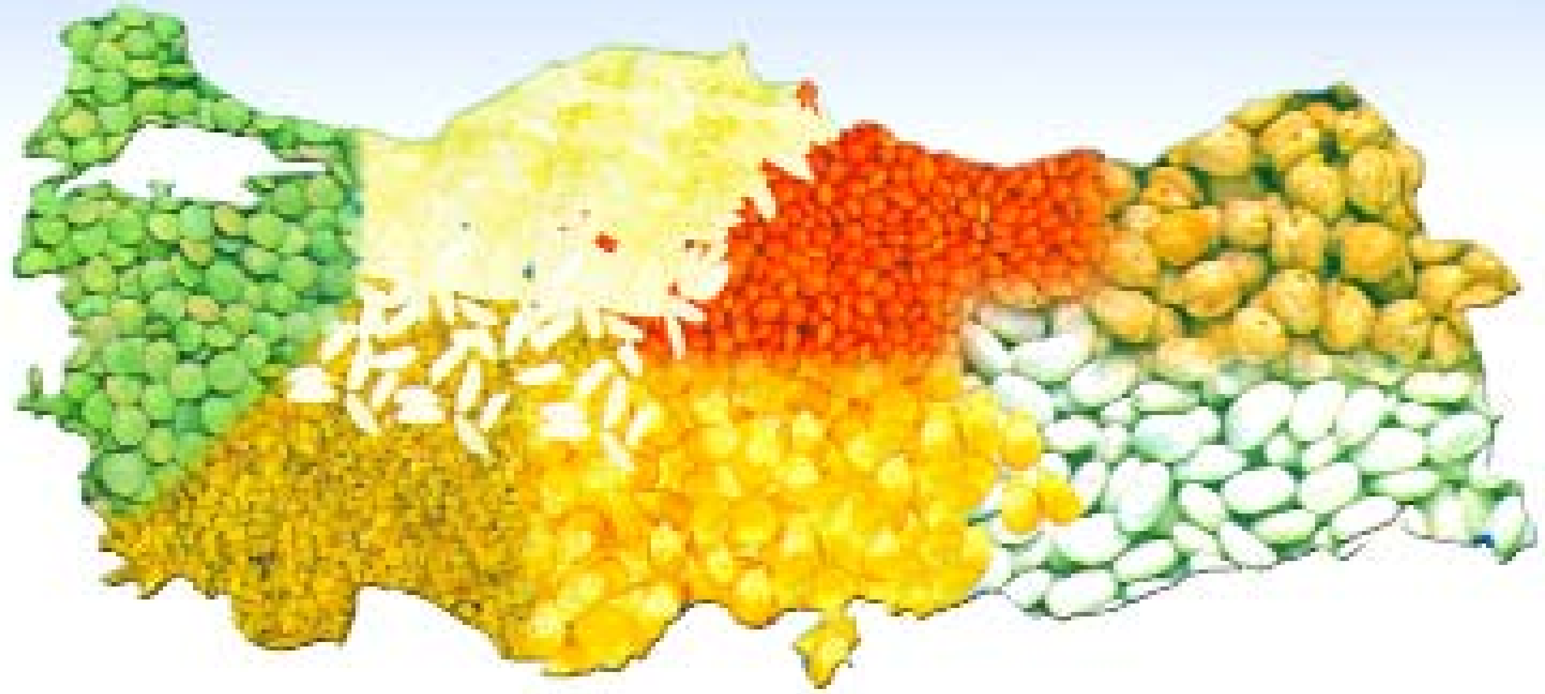
Yatsı vakti

Gün gibi ömür de artık bitmiştir. Yatsı vakti, akşam şafağının bütün bütün kararıp güneşe ait hiçbir emarenin kalmadığı zamandır. Bu zamanda, arkada bırakılan bir günün mevcudiyeti hakkında, bize fikir verecek hiçbir şey yoktur. Zira, gün gittikten sonra, akşam vakti izini ışıklık veya kırmızılık halinde şafağa bırakmış, "beni bir parça daha hatırla" demişti.. O kızıllık da gidince, her şey gitmiş ve bitmiş olmaktadır. Yatsı vakti, her şeyin bitişiyle birlikte insan ömrünün de bitip kaybolmasını hatırlatır. Demek insan, aradan seneler geçtikçe hiç yaşamamış gibi olur. İşte yatsı vakti, insana her şeyin bitip tükendiği ve kendisinin kabirde her türlü ışık ve ziyadan mahrum kalacağı bir ânı hatırlatır.

Her Lokması Sağlık

LOKMA BAKLİYAT

MERBAK GIDA A.Ş.

* OSMANCIK PİRİNÇ * BALDO PİRİNÇ * CAMOLİNE PİRİNÇ

* NOHUT * YEŞİL MERCİMEK * FASULYE * PATLAK MISIR (POP-CORN)

Organize Sanayi Bölgesi Merzifon / AMASYA
Tel: (0358) 514 92 58 Fax : (0358) 514 92 59

11 ayın sultanı Ramazan-ı Şerif geliyor. Hazır mıyız? Gönüllerimiz, ruh dünyamız onun teşrifinin heyecanını yeterince duyabiliyor mu? Evimiz ve çevremizde nasıl bir hazırlık var?

DR. HAYREDDİN BULUT

Ramazan-ı Şerif'e hazır mıyız?

Sağlık ve mutluluğun sâdece mideyi doldurmakla olmadığını öğreten, ruhu yükselten, özlenip sevinç ve ümitle karşılanan mukaddes günler geliyor.

Ramazan, bedenlere şifa, gönüllere safa bahşeden, rahmet, mağfiret, bereket ve müjdelerle dolu bir ay. Değeri gittikçe daha iyi anlaşılan oruç, ki gözümüzün nuru, ruhumuzun enerji kaynağı... Hayatın içinde bambaşka bir hayat yaşatan, melekleri insanlara gıpta ettiren, hırs ve bencilliğin önünü alan kutsal gün ve geceler. Hepsi birbiri ardına geliyor.

Mevsime göre nimetlere apayrı lezzetler kazandıran, her yer ve devirde geçerli değişmez bir İlahi ferman: Oruç. Mühim hakikatleri yaşatan ve sonsuzluk neş'esini tattırarak iç açan Ramazanlar, hayatımızda en nâdide hatıralar bırakan münasebetlerle dolu. Mahalle aralarında oynayan çocukların iftara doğru evlerine çekilip ana baba ve kardeşlerinin bulunduğu sofrada yer alışları... İftariye satan dükkanlarda hareketlenme, camilerin yolunu tutanlar ve güneşin batıp iftar topunun atılışıyla duadan inip nimetlere uzanan eller... Yol ve caddelerin vasıtalardan boşalmasıyla ortalığa çöken sessizlik... Gözyaşları ile duaya açılan eller...

Son İlahi mesaj Kur'an-ı Kerim'in vahyedilmeye başlandığı ve bin aydan daha hayırlı Kadir Gecesi'nin bulunduğu zaman bölümü.

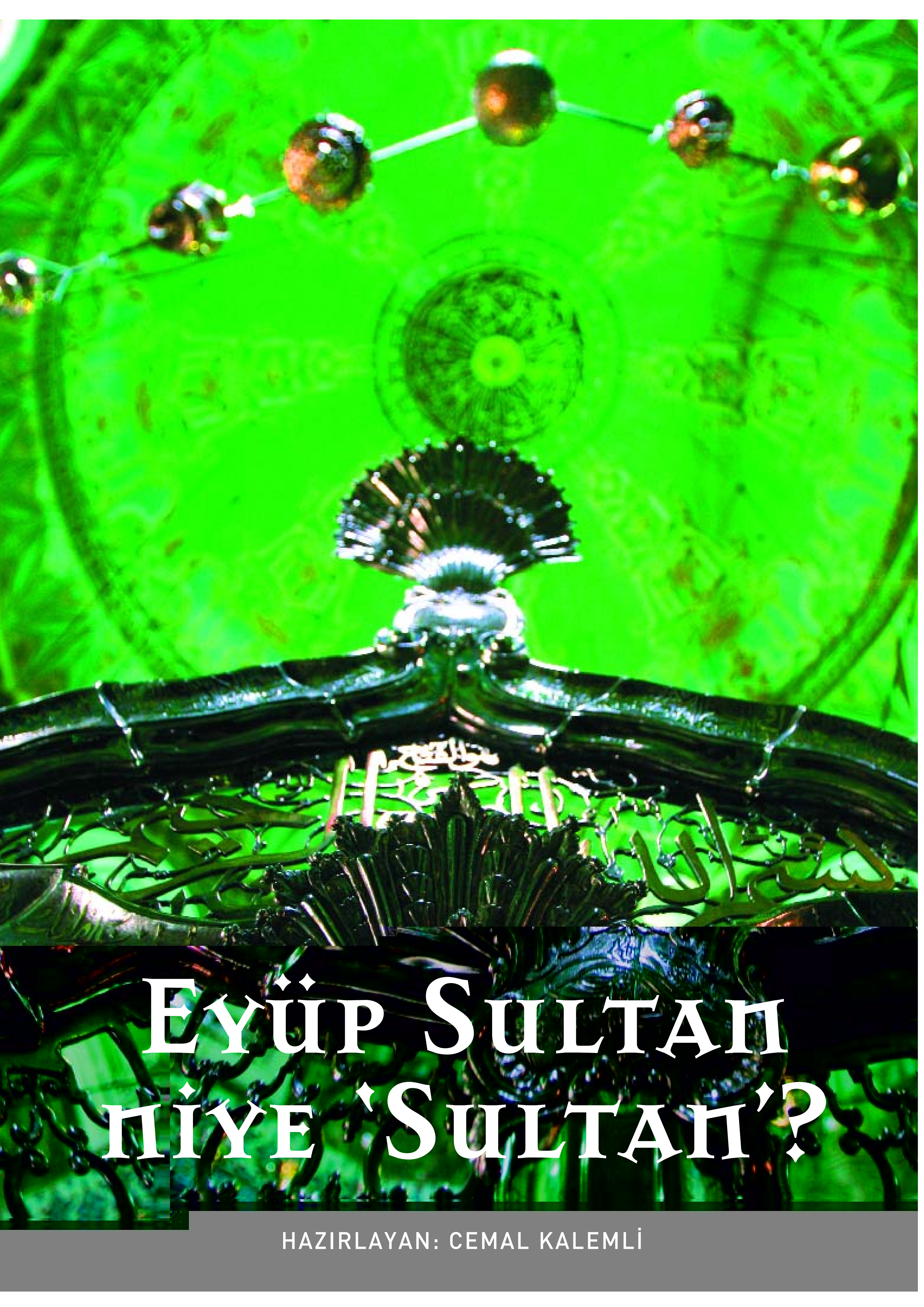
İstifade edebilenler için mühim bir fırsat ve insanlık çapında rahmet anlayışına erişmenin yolu bu ayda...

Kulluğun manasını her yönüyle anlatan ve duyguları yücelten oruç, her eve ayrı bir neşeyle geliyor.

Diğer ibadetlerde olduğu gibi başkalarını düşündürerek kardeşlik anlayışını ve dayanışmayı kuvvetlendiren oruç. Fakirin, darda kalmışın, garibin özlemle beklediği yardımlaşma mevsimi. Sâdece câmileri doldurarak değil, avlu, cadde ve meydanlara taşarak kılınan bayram namazlarında kubbelerde çınlayan tekbirlerle hep birlikte secdeye kapanmanın, yeniden kardeş olmanın mevsimi...

Günün erken vaktinde, nura koşan, ümitle coşan, birlik ve beraberlik şuuru sergileyen İlahi bayram günleri. Yaklaştı, geliyor. Nesillere intikal eden ve kitaplara geçen kutsal günler. Hemen yanımızda gibi...

Bayramlarda hiç fark gözetilmeden milyonları bir araya getiren gürültü ve kargaşalığa yer vermeden örnekleşen Rabbâni günler. Hepimize hayırlı olması temennileriyle... Ramazan'ınız şimdiden mübarek olsun...

Eyüp Sultan niye 'Sultan'?

HAZIRLAYAN: CEMAL KALEMLİ

BÜYÜKLERİMİZ

622 yılının bir nisan günüydü. Günlerdir güneş ortalığı iyice ısıtana kadar ağaçların, damların üzerinden kutlu misafirlerin yolunu gözleyenler, yine evlerine dönmeye hazırlanıyordu. Birden ortalığı tarifi imkansız bir sevinç kapladı. İki Cihan'ın Sultanı (sas) yanında 'ikinin ikincisi' Sıddık-ı Ekber ile Veda Tepeleri'nde görünmüştü. Dillerden dökülen 'Ay doğdu üzerimize Veda Tepeleri'nden/Şükür gerekti bizlere Allah'a davetinden/Ey bize gönderilen/İtaat edilecek emirle geldin/Geldin Medine'ye şeref verdin/ Merhaba ey hayırlı davetçi' beyitleri, sevinç gözyaşlarına karıştı. Küçük masum kızlar "Bizler Neccaroğullarının kızlarıyız. Muhammed'in (sas) komşuluğu ne hoş komşuluk, onun yakınlığı ve hısımlığı ne mutluluktur." diyerek istikbale çıktı. O kutlu günü Hazreti Enes (r.a), "Medine Allah Resûlü'nün şereflendirdiği günden daha aydınlık bir gün yaşamadı." diyerek anlatır.

O gün Medine halkı Resûlüllah'ı (sas) ağırlayabilmek için birbiriyle yarış içindeydi. Çünkü daha önceden Akabe'de elini tutmuşlar, O'nu muhafaza edeceklerine söz vermişlerdi. Evet, bu tarihten üç yıl önce Allah Resûlü (sas) bir hac mevsiminde Mina'daki Akabe bölgesinde çadır kuran Medinelilerin yanına uğramış, onlara İslâm'ı tebliğ etmişti. Ertesi yıl 12 Medineli gelerek aynı yerde Allah Resûlü'ne biat etti. Üçüncü yıl ise 73 erkek ile 2 kadın kendi canlarını ve evlâd ü ıyallerini nasıl koruyorlarsa O'nu da (sas) bütün tehlikelerden koruyacaklarına söz verdi. Bu grubun içinde Eyüp Sultan Hazretleri de bulunuyordu. Resûlüllah'ın elini tutarak verilen sözler tarihe Akabe Biatları olarak geçti.

İşte hicret emri de gelmiş, kâinâtın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Yüce Paygamber (sas) kendilerine bu sözü veren Medinelilerin yurdunu şereflendirmişti. Mirac Gecesi arş üstüne çıkan kademini acaba hangi evin eşiğine basacaktı? Her geçtiği mahalde insanlar önüne çıkıyor, yularından tutarak deveyi çevirmeye çalışıyor, "Bizi teşrif buyur Yâ Resûlallah. İşte canlarımız, işte mallarımız emrine âmâdedir. Bizim malımız çok, çocuklarımız kuvvetli, sözümüz geçer. Bize misafir ol, seni biz koruyalım." diyorlardı. Zat-ı Risâletpenâhîlerinden (sas) ise hep aynı söz sadır oluyordu: "Deveyi bırakın. O emredilmiştir."

Cibrîl-i Emîn tarafından yedilen deve (nâka), nihayet bugün Mescid-i Şeriflerinin bulunduğu, o gün ise Neccaroğulları'ndan iki yetime ait olan arsada çöktü. Allah Resûlü (sas), buraya akrabalarından en yakın kimin evinin olduğunu sordu. Devenin çöktüğü arsa, bizim Eyüp Sultan diye bildiğimiz Halid bin Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensâri'ye ait evin önündeydi. Mescid-i Nebî ve hane-i saadet yapılana kadar Âlemlerin İftiharı (sas) onun evinde misafir kaldı.

Sonra hikmetle buyurdu ol Resûl
Hangi câya nâka'm eylerse nüzûl
Ben dahî ol hânenin mihmânıyım
O güzel evcin meh-i tâbânıyım
Nâka-dârı çünki Cibrîl-i Emîn
Çekdi beyt-i Hâlid'e kıldı mekîn
Hâlid ibni Zeyd-i Ensârî budur
Hem Resûlüllah alemdârı budur
Bu şerefle buldu gayet imtiyaz
Cümle ashab oldu gıbtasâz
Kabil-i tarif olmaz devleti
Mihmandarlıkdır ânın izzeti

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

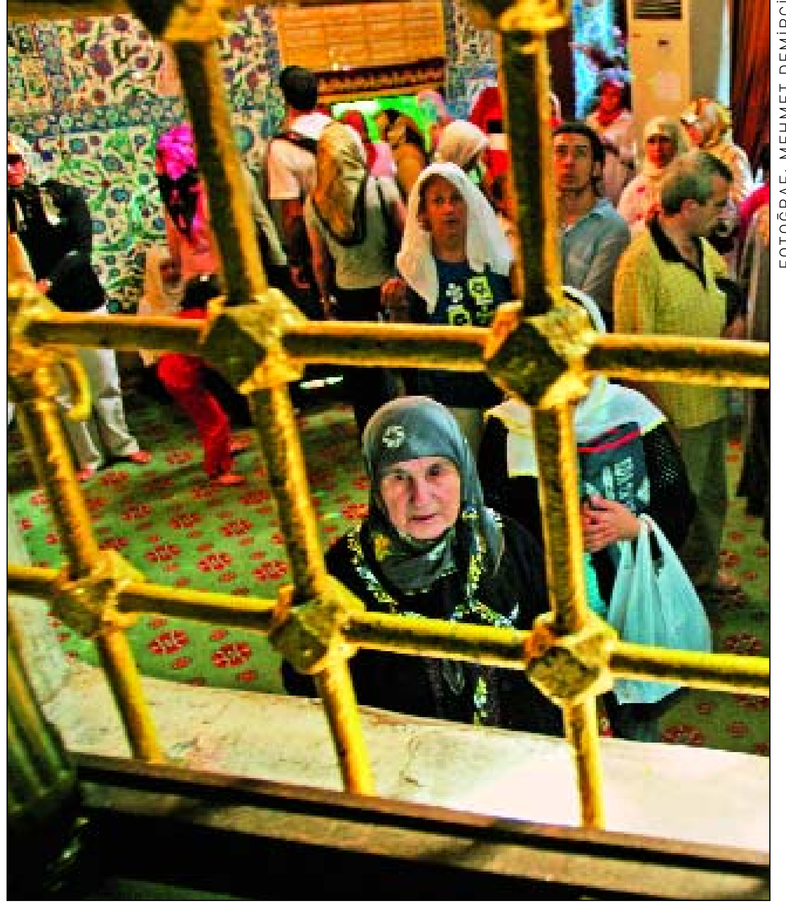
Melik Tübbâ'dan asırlar sonrasına mektup

Şimdi de o tarihten asırlar öncesine gidelim... Yemen meliklerinden Tübbâ, ordusuyla sefere çıkar. O zamanki ismi Yesrib olan Medine-i Münevvere'den geçerken, yanındaki, alimler, Mekke'den İsmailoğulları'na mensup bir peygamberin çıkacağını, daha sonra bu şehre gelip yerleşeceğini haber verir. Alimlerin sözleri, Melik Tübbâ'nın gönlünde Âhir Zaman Nebîsi'ne (sas) karşı büyük bir muhabbet uyandırır. Kendisini irşad eden âlimleri bu şehirde yerleştirir. Şanlı Peygamber hicret ettiği zaman ikamet buyursun diye bir ev yaptırır. Ayrıca O'na (sas) teslim edilmek üzere bir mektup yazıp mühürler. Mektubun nesilden nesile vasiyet edilerek ulaştırılmasını ister. İşte Resûlüllüh'ın (sas) devesinin çöktüğü Eyüb Sultan Hazretleri'ne ait ev, bu evdir.

Yemen Meliki'nin hicreti müteakip Fahr-i âlem Efendimiz'e takdim edilen mektubunda ise şunlar yazmaktadır:

"Melik-i Tübbâ Ümeyr bin Dürû'dan Allah'ın resûlü ve nebîsi olan Muhammed bin Abdullah'a. Emmâ ba'dü, ben sana, senin ve her şeyin Rabbine, İslâm ve iman şeriati hususunda Rabb'inden sana gelene iman ettim. Ve dedim ki; eğer sana erişirsem ne mutlu. Erişemezsem kıyamet gününde bana şefaatçi ol, beni unutma. Zira ben senin evvel ümmetindenim. Daha gelmeden, Allah, peygamber olarak göndermezden önce Sana biat ettim. Senin ve İbrahim Aleyihsselâm'ın milleti üzereyim." Mektup okunur, Resûlüllah Aleyhisselâm, üç kere "Merhaba salih bir kardeş olan Tübbâ." buyururlar.

Yaratılmışların en hayırlısı (sas), Hazreti Hâlid'in evinde yedi ay kaldı. Önce alt kattaki odaya yerleşti. Ama Ebû Eyyûb ile hanımı Ümmü Eyyûb, Resûl-i Ekrem'in (sas) üst katında oturmaya tahammül edemedi. Hatta gece testileri devrildi. Alt kata sızmasın diye yorganlarıyla suyu kurulamaya çalıştılar. Sabah da şanlı misafirlerinin huzuruna varıp kendisinin üst katı şereflendirmesini istediler.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

Eyüb Sultan Camii, İstanbulluların dini, milli hatta ailevi özel gün ve gecelerinde buluşma yeridir. Ziyaretler yapılıp, dualar edilir.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

Evlerindeki yüce misafirlerine muhabbetleri öyle derindi ki, ikram ettikleri yemek kaplarında parmak izlerini arayıp bereketlenmeye çalışıyorlardı. Bir gün Allah Resûlü'nün (sas), ikram ettiği yemeği yemediğini görüp sebebini sordular. İçinde sarmısak olduğunu, kendisine vahiy meleği geldiği için yemediğini; ama başkalarının yemesinde mahsur olmadığını beyan buyurdu. Hazret-i Ebû Eyyûb, müsaade edilmesine rağmen Rasûllulluh'a tâbi' olmak için çiğ soğan-sarmısak yememeye karar verdi. Efendimiz'in (sas) teşrifiyle Hazret-i Halid'in evine bereket yağdı. Bir defasında Allah Resûlü için yemek hazırlamıştı. Bir-iki kişiye ancak yetecek yemek için Resûlullah (sas) Ensar'dan otuz kişiyi davet etmesini emir buyurdu. Otuz kişi geldi, doyup gitti. Ardından altmış, yetmiş ve yirmi kişi daha çağırıldı. O gün hazırlanan yemek, yüz seksen kişiyi doyurdu. Efendimiz (sas) kendi hanelerinin tamamlamasından sonra oraya intikal etti; ama Hazret-i Halid'e komşuluğu devam etti. Halid ibni Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî, Rasulullah'la birlikte bütün harplere katıldı. O'nun (sas) vefatından sonra da cihaddan yüz çevirmedi. Mısır'ın, Kıbrıs adasının fethi, Suriye, Filistin muharebeleri onun iştirak ettiği savaşlardandır. Hazret-i Osman (ra) devrinde fitneler zuhur edince halife namaza çıkamadı. İmamsız kalan cemaat Hazret-i Ali'ye (ra) müracaat etti. O da Mescid-i Nebevi'nin imamlığına Hz. Halid'i layık gördü.

İstanbul'un fethine katıldı

Hicretin 43. senesinde (bir rivayette 48) İstanbul üzerine açılan sefere sahabe-i kiramın ileri gelenlerinden pek çok zatla birlikte iştirak etti. Bu seferde İslam ordusu, sıkıntılara düştüğünden muhasarayı kaldırıp geri dönmek zorunda kaldı. 49 yılındaki ikinci sefere de katıldı. Çatışmaların bütün hızıyla devam ettiği sırada zaten yaşı ilerlemiş olan Hazret-i Hâlid hastalandı. Hazreti Peygamber'den (sas) 'Kostantiniyye surları önünde salih bir adamın vefat edeceğini' duyduğunu, bu şahsın kendisi olacağını ümit ettiğini söyleyerek cenazesinin askerlerin ulaşabildiği en son yere defnedilmesini vasiyet etti. Vasiyeti mucibince tabutu aynı zamanda harbetmekte olan askerlerin başları üzerinde taşınarak varılan en ileri noktaya defnedildi. Bu manzarayı kale burçlarından seyreden Bizans kayseri, ordu komutanı Yezid'e haber göndererek "Senin baban işittiğimize göre çok zeki bir adam olduğunu iddia ediyormuş ve seni bu memleketi fethetmek için buraya göndermiş.

FOTOĞRAF: İSA ŞİMŞEK

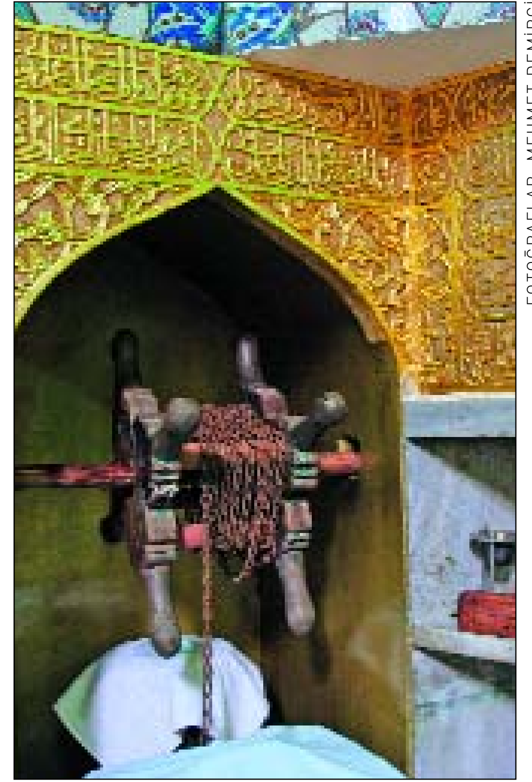
Teravihler, cumalar ve bayram namazları Eyüb Sultan Camii'nde bir başka atmosferde eda edilir.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

Türbesi, İstanbul'un manevi merkezi

Eyüb Sultan Türbesi ve civarı, asırlar boyunca İstanbul'da mânâ ikliminin en yoğun yaşandığı mekan haline geldi. İnsanlar doğumdan evliliğe, sünnetten hac için yola çıkmaya her vesilede, kandilden cumaya her özel günde Alemdar-ı Resulullah'ı ziyarete koştular. Fahr-i Cihan'ın (sas) Medine'deki kapı komşusuna kabir komşusu olabilmek için Karyağdı tepesinden Edirnekapı'ya kadar mezar şehir oluştu. Hazreti Halid'in ziyaretçileri 1400 küsur sene sonra hâlâ eksik değil. Gecenin bir vakti sıcak yataklarını terk edenler otomobillere, otobüslere doluşup Eyüp Sultan Camii'ne sabah namazına gidiyor. Sabahın alacakaranlığında türbe önünde yapılan hatim duasında binlerce ağızdan amin sadâları göğe yükseliyor.

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

Ayak ucundan çıkan su şifa niyetine içiliyor

Sol sayfadaki büyük fotoğrafta sandukanın ayak ucunda az kısmı görülen kuyu ve su dolabı yandaki fotoğrafta daha net görülüyor. Çıkrık düzenin hemen izdüşümünde ise (sağ alttaki fotoğraf) suyun çıktığı bölüm görülüyor. Temiz olarak korunan mahzen çok fazla yüksek değil. Hz. Halid'in defnedildiği mekanın hemen ayak ucunda bulunmak ise tarif edilmez bir duygu. **MUSTAFA AYDIN**

Sen de peygamberin sahabesine hüsnüzan ederek cenazesini bizim memleketimize gömmeyi istiyorsun. Düşünmez misin ki, siz buradan dönüp giderken biz onu kabrinden çıkartır ve köpelere yediririz." dedi. Yezid de verdiği cevapta böyle bir hareketle karşılaştıklarında Arap yarımadasında öldürülmedik bir Hıristiyan, çan çalan bir kilise bırakmayacaklarını söyledi. Bunun üzerine Kayser, hicri 52'de vefat eden Eyüb Sultan Hazretleri'nin kabrini muhafaza etmeye söz verdi. Hatta Hazreti Hâlid'in kabri, Bizans zamanında da mukaddes bir mekan olarak biliniyor, hastalar kabrin ayak ucundan çıkan suyu şifa niyetiyle içiyorlardı.

Bu kuyu kim ol nezir
suyu âlem içre zemzemân
Alemdâr-ı Resûl'ün
ayağına yüz sürer Zühreyân
Çün defn ittiler ashabın
guzâtı bunda bu şâhı
Bu câhı, ayağı ucunda
kazıp eylediler inşâ

Eyüb Sultan Hazretleri'nin kabr-i şerifi bir rivayette Latin istilası sırasında belirsiz hale geldiği, bir diğer rivayete göre de sur dışındaki birçok ayazmadan hangisi olduğu bilinmediği için İstanbul'un fethi sırasında Akşemseddin'in manevi keşfiyle yeniden ortaya çıktı. Muhasaranın ilk günlerinde Akşemseddin'in gösterdiği yer kazıldığında 'Bu Ebû Eyyub'ün kabridir' yazılı bir taş bulundu. Fatih, kabrin üzerine türbe, etrafına da cami ve medrese yaptırdı. Cami daha sonra yenilendi, türbeye ilaveler yapıldı. Çeşitli padişahlar ve hayır sahipleri tarafından vakıflar tahsis edildi.

Eyüb Sultan niçin 'Sultan'?

Eyüb Sultan Hazretleri'nin asıl adı Halid, babasının adı Zeyd'dir. Ama Araplarda bir şahsı baba ya da oğlunun adıyla anmak âdet olduğundan Ebû Eyyub (Eyyüb'ün babası) künyesiyle tanınır. Ensar'dan olduğundan 'Ensarî', Hazrec kabilesine mensubiyetinden dolayı 'Hazrecî', Medineli olduğu için 'Medenî' denilir. Türkler arasında ise 'Eyüb Sultan' olarak bilinir. Eyüb Sultan'a bu topraklarda 'Sultan' lakabı layık görülmüştür. Çünkü o:

İlk sahabelerdendir

Allah Resulü'ne (sas) 2. Akabe biatında söz vererek iman etmiştir. "Andolsun ki o ağacın altında sana biat ederlerken Allah, o müminlerden razı olmuştur. Kalplerinde olanı bilmiş, üzerlerine sekine indirmiş ve onları pek yakın bir fetihle ödüllendirmiştir." ayetinin bahsettiği bahtiyar kullardandır.

Ensârdandır

"İyilik yarışında önceliği kazanan Muhacirler ve Ensar ile, onlara güzelce uyanlardan Allah hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnud-durlar. Allah onlara, içinde temelli ve ebedi kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır; işte büyük kurtuluş budur." (Tevbe Sûresi-100) ve "Daha önceden Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine hicret edip gelenleri severler; onlara verilenler karşısında içlerinde bir çekememezlik hissetmezler; kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları kendilerinden önde tutarlar. Nefsinin tamahkârlığından korunabilmiş kimseler, işte onlar saadete erenlerdir." (Haşr Sûresi-9) müjdesine kavuşan Ensar'dandır.

Alemdâr-ı Rasulullah'tır

Gerçi Ebu Eyyüb'ün harplerde sancak-ı şerifi taşıdığına dair rivayet bulunmamaktadır. Ancak, Bera' ibni Âzib'den gelen bir rivayete göre, Hazreti Halid (ra), Peygamber Aleyhisselam tarafından, ashabdan bazı zatlarla birlikte elinde sancak olduğu halde bir kişiyi cezalandırmak üzere gönderilmiştir. Bir hadiste de bir yerde vefat eden sahabelerin elinde nurdan bir sancakla kabirlerinden kalkacakları ve insanlara önder olacakları rivayet edilmiştir. Bu yüzden İstanbul halkı mahşer gününde onun sancağı altında toplanmayı ümit eder.

Kahraman bir gazidir

Efendimizle bütün gazalara katıldı. Meleklerle desteklenen ve şanında "O vakit siz Rabb'inizden yardım istiyordunuz. O da 'Ben size peşpeşe gelecek bin melaike ile imdad edeceğim' diye duanızı kabul buyurdu." (Enfal Sûresi-9) denilen Ashab-ı Bedir'dendir. Efendimiz (sas) Ashab-ı Bedir hakkında "Ne biliyorsun, Allah Teâlâ, Bedir ehlinin haline muttali oldu da 'Dilediğinizi yapın, sizlere cenneti vacip kıldım ya da sizleri mağfiret ettim' buyurdu." demiştir. Cebrail (as) bir gün Efendimiz'e (sas) gelerek, "Yâ Resulallah, içinizdeki Bedir kahramanlarına nasıl bir değer veriyorsunuz?" diye sordu. Efendimiz (sas) de "Müslümanların en faziletlisi." buyurdu. Bunun üzerine Cebrail, "Biz de Bedir'e katılan melekleri en faziletlilerimiz olarak kabul ediyoruz." dedi.

Hadis râvisidir

Efendimiz'den (sas) 200 kadar hadis-i şerif rivayet etti. Bu hususta o derece titizdi ki sadece "Her kim bu dünyada bir müminin ayıbını örterse, Allah da kıyamet gününde onun kusurunu örter" hadisi hakkındaki şüphelerini gidermek için deve üstünde Mısır'a gidip Ukbe bin Amir'le (ra) görüştü. Hadisi teyit ettirdikten sonra gerisin geriye Medine'ye döndü.

Sözleri "âyet" oldu!

Hazreti Aişe'ye iftira edildiği meşhur 'ifk' hadisesinde hanımı Ümmü Eyüb, bu konudaki fikrini sordu. Hazret-i Halid (ra) "Bu apaçık bir iftiradır." dedi. Ve bir müddet sonra bu sözler diğer mü'minleri ikaz manasında Rabb'imiz tarafından âyet-i kerime olarak nâzil oldu. Cenab-ı Hak, Ümmü'l Mü'minîn Aişe (r.anhâ) Validemiz hakkında "Onu işittiğiniz zaman, erkek kadın müminlerin, kendiliklerinden hüsnü zanda bulunup da 'Bu apaçık bir iftiradır' demeleri gerekmez miydi?" (Nur Sûresi-12) âyetini indirdi.

Efendimiz'le akrabadır

Efendimiz'le (sas) akrabadır. Efendimiz'in (sas) dedesi Abdülmuttalib'in annesi de Medinelidir ve Hazrec kabilesindendir. Hazreti Peygamber'i (sas) hicretten sonra yedi ay evinde misafir etmiştir.

Efendimiz'in duasına mazhardır

Bir defasında Hazret-i Fahr-i Cihan Aleyhissalâtü ve's Selâm Efendimiz'in sakal-ı şeriflerine kuş tüyü konduğunda hemen koşarak kaldırdı. Bunun üzerine Peygamber Aleyhisselâm'dan "Ey Ebâ Eyyûb sana kötülük isabet etmez." müjdesi sadır oldu. Bu müjdenin bereketlerindendir ki kabri asırlar boyu Bizans toprakları içinde bulunduğu halde ayaklar altında kalmadı. Hıristiyanlar ayak ucundan çıkan su sebebiyle buraya kudsiyyet atfetti, ayazma olarak muhafaza etti.

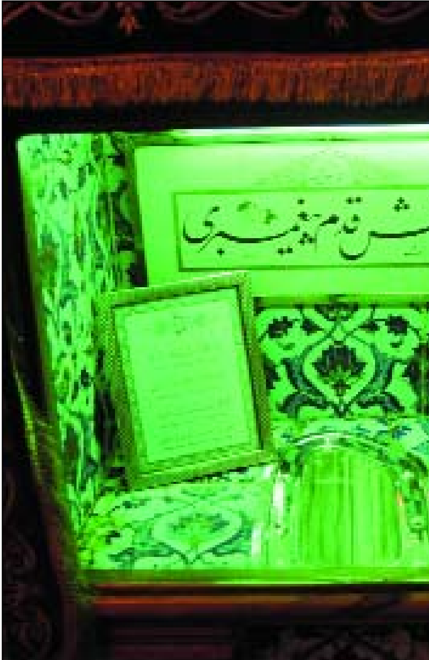
Fitnelerden hep uzak durdu

Asr-ı Saadet'te çıkan fitnelerden uzak kalarak herkesten hürmet gördü. Medine-i Münevvere âsîlerin eline geçip, Hazreti Osman'ın (ra) imamlığı engellenince Hazreti Ali'nin (ra) tavsiyesiyle Mescid-i Nebevi'de bir müddet o imamlık yaptı.

Vahiy katibidir

Vahiy kâtibi ve Ensar'ın önemli hâfızlarındandı.

FOTOĞRAFLAR: İSA ŞİMŞEK

Efendimiz'e ait "Nakş-ı Kadem-i Peygamberî" (ayak izi) camekan içinde.

Türbe içindeki perdeler Kabe örtüsü. Hicaz elden gidince buraya kısmet olmuş.

Sanduka örtüsündeki yazılar gümüş tellerle bir oya nefasetinde yazılmış.

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

Hz. Eyüb Sultan, İstanbul halkı tarafından Peygamber Efendimiz'in bu şehirdeki temsilcisi olarak kabul edilir ve sürekli ziyaret edilir.

Valileri hakka çağırdı

Emeviler döneminde Medine Valisi olan Mervan'ı namazı geciktirdiği için, yine Muaviye'yi (ra) de sünneti ihlal ettiği için uyarmıştı.

Sahabenin büyüğü idi

Abdullah bin Abbas (ra) Basra valisi iken, Hz. Eyüp onu ziyarete gittiğinde, hürmetle "Senin, Peygamber'e (sas) hizmet ettiğin gibi ben de sana hizmet etmek istiyorum." deyip konağını ona bırakmıştı.

Müjdelenen askerlerdendi

Kıbrıs'ın fethinde ve ilk İstanbul muhasarasında bulundu. "Ümmetimden ilk deniz seferine çıkan askerler ve Kayser'in memleketine giden askerler mağfiret olmuştur." hadis-i şerifinde müjdelenen her iki sınıf içinde de bulunmaktadır.

Hadis'teki müjdelenen zât oldu

Sahabe-i kiram tarafından gerçekleştirilen 2. İstanbul muhasarasında şehid düşerek "Kostantiniyye surlarının yanında bir salih kimse defnolunalacak." hadisinin müjdesine kavuştu.

Türbe içinde her biri ayrı kıymetli sanatkâr tarafından yapılmış gümüş işleri sıra sıra asılıdır.

Kabrini Akşemseddin keşfetti

Kabri, İstanbul'un muhasara edildiği günlerde Akşemseddin tarafından keşfedildiği için, "Kostantıniyye elbette fetholunacaktır. O komutan ne mutlu komutandır. O asker ne mutlu askerdir." hadisinde bahsedilen ve askerleri şevke getiren en mühim manevi dinamiklerden biri oldu.

Silahdar Ağa'nın hatırası çınarlar

İstanbul muhasarasının ilk günleriydi. Sultan Mehmed, Akşemseddin'e gönlündeki bir muradı arzetti: "Tarihî kaynakların verdiği malumata nazaran Resûl-i Ekrem'in (sas) mihmandarı Ebû Eyyüb el Ensari, Bizans surları yakınında medfun imiş. Himmetinizle onun kabr-i şeriflerini bulmayı arzulamaktayım." Akşemseddin, padişahın sözleri üzerine eliyle bir mevkii işaret ederek "Her gece şu semte bir nur indiğini görmekteyim. Muhtemelen Resûl-i Ekrem'in mihmandarı Halid bin Zeyd'in kabri o caniptedir." buyurur. Hep birlikte işaret edilen semte gelinir. Hazreti Şeyh'in tarifi ile kabrin baş ve ayak ucuna birer çınar fidanı dikilir. Fatih, o gece silahdar ağayı çağırıp yüzüğünü verir. Kabir olarak gösterilen yerin ortasına bu yüzüğü gömmesini, fidanları ise sökerek yirmi adım kıble tarafına dikmesini ister.

Ertesi sabah Sultan, Akşemseddin'i de yanına alarak tekrar kabre gider. Buraya türbe yaptıracağından iyice emin olmak için bir daha göstermesini rica eder. Akşemseddin, bir gün evvel diktiği fidanlarla hiç ilgilenmeksizin yüzüğün gömüldüğü yere gelir. Burayı kazdıklarında Arapça üzerinde "Burası Ebû Eyyüb'ün kabridir." ibaresi bulunan bir taş bulacaklarını söyler. Toprak kazıldığında tarif edilen şekilde bir mermer taş bulunur. Akşemseddin, kenarda bekleyen ağanın mahcubiyetini gidermek için çınar fidanlarının silahdar ağanın hatırası olarak yerlerinde bırakılmasını ister. Bugün Eyüp Sultan Camii'nin avlusundaki parmaklık içinde göğe ser veren çınarlar işte beş yüz küsur sene evvel dikilen o fidanlardır. Bazıları burasının aynı zamanda Eyüb Sultan Hazretleri'nin cenazesinin yıkandığı yer olduğunu da rivayet eder.

III. Selim'in şiiri

Alemdâr-ı Kerîm-i Şâh-ı
İklîm-i Risâletsin
Muînim ol benim dâim
behakk-ı Hazret-i Bârî
Selîm-i İlhâmî her dem
yüz süre bu ravza-i pâke
Şefaatle kerem kıl Yâ
Ebâ Eyyûbe'l Ensârî

Eyüb Sultan Camii

Eyüp semtinin merkezinde Haliç kenarındaki Eyüp Sultan Külliyesi içinde bulunan Eyüp Sultan Camii, İslam aleminin önemli ziyaretgahlarından biridir. Caminin içinde de yer aldığı Eyüp Sultan Külliyesi; cami, türbe, hamam ve günümüze ulaşmayan medrese ve imaretten oluşmaktaydı. Külliyenin ilk inşa edilen kısmı türbedir. 1459 yılında ise yine Fatih Sultan Mehmed tarafından türbenin yanına cami, medrese, imaret ve hamam yaptırılmış böylece külliye oluşmuştur.

Yaptırılan bu ilk cami 1766 yılındaki depremde çok büyük zarar görmüş ve tamir edilemeyeceği anlaşılınca, Sultan III. Selim tarafından 1798'de tamamen yıktırılarak yerine yeni bir camii yaptırılmıştır. Bu yeni camii 1800 yılında tamamlanmış ve padişahın da katıldığı bir törenle ibadete açılmıştır. Günümüze kadar ulaşmayı başaran bu ikinci camidir.

Katkıda bulunan: Mustafa Aydın

Bütün mesele, beslenme meselesidir. İmanımızı mı, nefsimizi mi besliyoruz? Unutma, hangisini besliyorsan hayatın onun etkisindedir.

■ **AHMED ŞAHİN**

Siz hangisini besliyorsunuz?

İnsanda hem akıl ve iman vardır hem de nefis ve şeytan…

Her ikisi de insana hükmetme durumundadır. İnsan ya aklının, imanının etkisinde kalır ya da nefsinin ve şeytanın etkisinde… Bilinen bir gerçektir ki, kimse aklının, imanının etkisinden çıkmak istemez. Hep bu iki melekenin yönetiminde kalmayı arzular. Bunda hayır kesindir çünkü. Buna rağmen zaman zaman aklının, imanının istemediği, tasvip etmediği yanlışları da yapar insan. Niçin yapar istemediği yanlışları?

Çünkü aklını, imanını besleyip kuvvetlendirme yerine, nefsini ve şeytanını besleyip kuvvetlendirmiş de onun için.

İşte bütün mesele burada. Beslenme meselesinde.

Şayet nefsini ve şeytanını besliyorsa, onları kuvvetlendirip azgınlaştırıyorsa, artık bu kimsenin akıllı, imanlı olması yeterli değildir. Aklı tasvip etmemesine, imanı rıza göstermemesine rağmen günahlara yönelir, yanlış yapar.

Hatta bu kötülüklere vicdanından feryatlar yüksele yüksele sürüklenir gider. Çünkü nefsi ve şeytanı öylesine beslenip azgınlaşmış ki, artık imanını da, aklını da dinlemez hale gelmişler. Bu yüzden sürükleye sürükleye götürür zayıf kalmış iman ve akıl sahibini.

Burada ortaya çıkan gerçek şudur: Aklın, imanın tasvip etmeyeceği yanlışlıklara düşmemek için nefsi ve şeytanı besleyip de azgınlaştırmamalı, aklı ve imanı da etkisiz hale düşürmemelidir.

Günümüzde nefis ve şeytanı besleyen vasat oldukça fazladır.

Kendi haline bıraktığınızda bile nefis ve şeytanın beslenmesi söz konusudur. Sizin özel bir gayret sarf etmenize bile gerek yoktur. Hatta okuduğunuz bazı gazete ve seyrettiğiniz bazı ekran görüntüleri nefsi ve şeytanı beslemek için yeterlidir. Şayet kullanımda sınır koymadığınız bilgisayarınız da varsa onun beslemesi daha da korkunçtur.

Bir de bakarsınız ki, imanından, aklından şüphe etmediğiniz sağlam kimseler bile günahlara maruz. Direnememiş, dayanamamış, sürüklenmiş… Çünkü nefsi beslenmiş, şeytanı kuvvetlenmiş… Beslenip kuvvetlenen, zayıf kalanı elbette yener, boğar, kendisi de isyan bayrağını çeker.

Her bir günah içinde küfre gidecek bir yol vardır!

Onun için söylemiş Müceddidü'z-zaman meşhur sözü:

- Her bir günah içinde küfre gidecek bir yol vardır!

Şayet nefsi ve şeytanı besleme devam eder de aklı ve imanı zayıf bırakma sürdürülürse... Akıl ve iman feryat ede ede gider insan günahlara, yanlışlara, hatalara ve Allah korusun (devam ederse) küfre... Kuvvet meselesi bu. Kim kuvvetleniyorsa o etkisini sürdürecek, hakimiyetini gösterecektir insanda.

Demek bütün mesele, beslenme meselesidir. İman mı, nefis mi?.. Bunun için arkadaş mühim, bunun için çevre mühim.

Bunun için okunan kitap, dinlenen radyo, seyredilen televizyon mühim. Neyi besliyorlar, aklı ve imanı mı, yoksa nefsi ve şeytanı mı?..

Unutma, hangisini besliyorsan hayatın onun etkisindedir... Hatta sen istemesen de...

Fevzi Çakmak Mah. A. Taner Kışlalı
Cad. No:6 34194 Bahçelievler/İstanbul

dr.can@zaman.com.tr

DR. CAN

Sen sen ol her şey ahsen olur...

Cansu Taner
Can abi. Benim kimlik arayışı problemim var. Özendiğim kişilere benzemek istiyorum. Özellikle kıyafet konusunda. Kapalı olduğumdan her şeyi giyemiyorum. Ayrıca, çok küçük yaşta babamı kaybettim. Ondan kalan maaş ve benim gayretlerimle geçiniyoruz. 19 yaşındayım. Bir abim askerde. Diğer abim 23 yaşında, işsiz ve çok savurgan. Sorumsuz. Evin reisi olması gerekirken arkadaşlarıyla gezip tozuyor, har vurup harman savuruyor ve kötü davranıyor. Annem kahrından ölecek. Hiç olmazsa abimin ıslahı için neler yapabilirim?

Dr. Can
"Bir gün şampiyon olacağım. Ve o günün sonunda gözüme kara gözlüklerimi, kafama beremi takıp yırtık kot pantolonumu geçireceğim üstüme. Bu halimle komşu kasabaya gidip yürüyeceğim. Beni o şekilde görüp beğenen yani 'ben' olduğum için kabul eden kadına evimi göstererek. Sevgilim bu 750 bin dolarlık 'havuzlu bahçeli ev ve park yerinde duran 2 araba ile en az bir o kadarlık mücevherat senindir. Çünkü sen beni şampiyon Muhammed Ali Clay olarak değil sokaktaki bir garip ben olarak sevdin. Benimle evlenir misin?' diyeceğim. Evet kendi olmak istiyordu. M. A. Clay. Öyle de yaptı. Evlendi o hatunla. Gerisini Sn. Nevzat Yalçıntaş hocamızdan nakledeyim:

"Londra'ya bir kongre için gitmiş otel lobisinde oturuyorduk. Aynı otelde şampiyonun da kaldığını duyduk ve görüşme talep ettik. Biraz sonra önünü ilikleyerek geldi. Hızla sarıldı. Uzun dakikalar bırakmadı. Bir yandan ağlıyor diğer yandan kemiklerimi kıracakmış gibi sarılıyordu. Dakikalar sonra ben de yaşlı gözlerle sordum "Seni ağlatan nedir şampiyon." dedim. "Hocam" dedi. "Şampiyon olalı şu kadar yıl oldu. Ama bana sarılan ilk beyaz sizdiniz, o yüzden çok duygulandım." dedi.

Evet Cansu kızım. O hep kendi olma mücadelesi veriyordu. Başardı da. Yanılmıyorsam 1996 Atlanta Olimpiyatları'nda Sn. Clinton en güçlü insan, en şerefli Amerikalı olarak olimpiyat meşalesini M. Ali Clay'ın yaşlı ve titreyen ellerine teslim ediyordu. Başkası olma kendin ol. Böylesi daha güzelsin... Aksi halde böylece, seni Yaratan'ı üzersin... Çünkü sen Cansu'sun. Başkası olamazsın. Olmak üzere yola çıkınca, "Cansu"luktan da çıkmış olacağından arada kalır esas o zaman kimlik sorunu yaşarsın. Sen sen ol. Dimdik ayakta dur. Kendin ol ve sabra devam et. O zaman etrafındaki her şey bir gün çok güzel (ahsen) olacaktır güzel kızım. Başarılar.

Değerli okurlarım

İyi ki gazetemizden bana bir teklif gelmiş. İyi ki ben bunun üzerine görüşmeye katılmışım. İyi ki yazmayı kabul etmişim. İyi ki Dr. Can adında bir köşem olmuş. İyi ki sizler de bana yazmışsınız. İyi ki ben de cevaplamaya çalışmışım. Binlerce, on binlerce iyi ki, iyi ki, iyi ki... Ne var ki, yine bazı mektuplar ya isimsiz ya da adressiz ve maalesef çoğu acil ve direkt cevaplanması gerek. Ayrıca bazı telefonlar da açılmıyor ya da kapalı veya servis dışı. Lütfen listeye göz atınız ve eğer adınız varsa kısacık ve adresli bir mektup ya da e-mail daha gönderiniz. Hayırlı günler...

Ahmet Günaydın-Gölcük	Adreste bilinmiyor
A.K.-Akçay	Adres yok
Hatice Y.-Zeytinburnu	Adres yok
XYZ-Balıkesir	Adres yok
Niksar, Ülkü Sitesi	İsim yok
Yıldız Kılıç-Sefaköy	Adres yok
M. Rukiye-Çekmece	Adres yok
Cennet Ağacı-K.M.P	Adres yok
Leyla-Keban	Adres yok
Tülay Bayer-Tariş	Adres yok
Sare Hanım-Eyüp	Adres yok
Lale Zar-Bağcılar	Adres yok
Gizem-Kayseri	Adres yok
Erdal-Diyarbakır	Adres yok
Damra-Diyarbakır	Adres yok
Yağmur-Çarşı	Adres yok
Zelal-Batman	Adres yok
Ferda K.B.-Malatya	Adres yok
G. Bingöl-Malatya	Adres yok
Ebru Demirel-Seydişehir	Adres yok
M.K.-Ereğli/Konya	İsim yok
A. A.-?	Isim yok
N. A.- Antalya	Adres yok
Elele-Ankara/Emek	Adres yok
G. E-Malatya	Adres yok
Yasemin Diniz-Eskişehir	Adres yok
Melin Biçer-Eskişehir	Adres yok
Umut Deniz-Sakarya	Adres yok

Telefonlar	**Telefonlar**
Mübeccel Savran-0222	Evde yok
Mehmet Geyikpınar-0332	Evde yok
Emine Çoban-0226	Evde yok
31 yaş.-0555	Cevap yok
Komplexli-0364	Çaldı, cevap yok
Esre Y. Kaya-0536	Hattı kapalı
Nurefşan Altuğ-0363	Çaldı, cevap yok
Ümmühan Algan-0536	Cevap yok
Tuğba-0272	Ulaşılamadı.
H. Çopur-0536	Çaldı, cevap yok
Zafer-0536	Cevap yok
Ayşe Kelleci-0532	Cevap yok
Fatih Irak-0536	Cevap yok
Nilgün Kıran-0378	Ulaşılamadı
Mahmut Çobanoğlu-0535	Hattı kapalı
Cennet K. Durak-0535	Hattı kapalı
Sinan Keskin-0505	Çaldı, cevap yok
Hamide Akbıyık-0533	Çaldı, cevap yok
Ayşe Ağırbaş-0236	Evde yok
Sümeyra Çokyaşar-0544	Çaldı cevap yok
Ayşegül Öğüt-0535	Ulaşılamadı
Abd. Tuşkan-0272	Ulaşılamadı
Elif Eser-0536	Cevap yok
Münire Doğan-0344	Cevap yok
Saniye Yaman-0232	Cevap yok
Sümeyra Ş.-0536	Ulaşılamadı
Gülser Gök-0482	Ulaşılamadı

Hazırlayan: SÜMEYYE GÜRGEN

Peygamberimiz'in zevcesi, müminlerin annesi

Hz. Aişe (r.anha), Allah Resûlü'nün sâdık dostu Hz. Ebu Bekir'in kızıdır. Annesi Ümmü Ruman'dır. Hz. Ebu Bekir'in kızı olması ve iman nurunun parıl parıl aydınlattığı bir hanede doğup büyümesi dolayısıyla, Hz. Aişe şirkten ve küfürden uzak kalmış, daha küçük yaşta Müslüman olarak İslam'ın hep güzelliği ile yaşamıştı. Peygamberimiz (sas), çok sevdiği en büyük destekçisi hanımı Hz. Hatice'yi (r.anha) kaybetmişti. Hüzün senesindeydi. Osman B. Maz'un'un hanımı Havle bint-i Hakim, Resulullah'a gelerek Hz. Aişe ile evlenmesini teklif etti. Resulullah kabul edince Hz. Aişe'ye dünürlüğe gitti ve Peygamberimiz (sas) ile evlenmesine öncülük etti. Hz. Aişe'nin (r.anha) Resulullah'la nikahlanması hicretten iki veya üç yıl önce oldu.

Peygamberimiz (sas) Hz. Aişe (r.anha) annemizle evlenmeden önce Cebrail (sas) onun suretini bir ipek kumaş içinde Resulullah'a getirdi ve "Bu senin dünya ve ahiret zevcendir." dedi. (Üsdü'l Gabe, 7/ 191) Peygamberimiz'in eşleri arasında bakire olarak evlendiği tek hanımı Hz. Aişe (r.anha) annemizdir.

Hz. Aişe'nin hiç çocuğu olmamıştır. Arap geleneklerinde, doğan ilk çocuğa izafetle künye konurdu. Bundan dolayı, Hz. Aişe (r.anha) çok üzülüyordu. Bu sıkıntısını Resulullah'a açtı.

Efendimiz, Hz. Aişe'yi çok severdi. Zeki ve edebi yönü çok kuvvetliydi. Dinî ilimlere çok vâkıftı.

Sonuçta, kız kardeşi Esma'nın oğlu Abdullah'ı evlat edindi ve onunla "Ümmü Abdullah" künyesini aldı. Hz. Aişe, Efendimizin hanımları arasında yaşça en küçük olanıydı. Bundan dolayı, dinî meselelerde çok mesafe kat etmiş ve binlerce hadis rivayet etmiştir. Hz. Aişe küçük yaşta Peygamberimiz'le evlenmesine rağmen, ona sonsuz hürmet ve muhabbette kusur etmedi; sıkıntı ve dertlerinde hep yanındaydı. Tam bir Peygamber hanımına yakışan en güzel meziyetlere sahipti… Resulullah (sas) sefere veya savaşa çıkacağı zaman hanımları arasında kura çekerdi. Hangisinin ismi çıkarsa onu da götürürdü. Kura Hz. Aişe'ye çıktı ve sefere katılıp diğer sahabe hanımları gibi harpte yaralıların tedavisiyle bizzat meşgul oldu… Hz. Aişe, Benî Mustalık kabilesine Resulullah'la beraber katıldı. Gazve dönüşü abdest bozmak için konaklama yerinden uzaklaştı. Gecikince sahabeler Hz. Aişe'nin yokluğunu fark edemediler ve Medine'ye doğru yol tuttular. Hz. Aişe döndüğünde ordunun artçılarından olan Sahabi Safvan ile karşılaştı. Hz. Safvan, Aişe annemizle Medine'ye döndü. İkisinin dönüşünü gören münafıklar dedikodu yapıp çirkin sözler söyleyerek Peygamber hanımına iftira attılar. Bu iftiralara bazı Müslümanlar da dahil olunca Hz. Aişe çok üzüldü. Medine'ye ulaştığında çok hastalandı. İftira, dedikodu her tarafa yayılmıştı. Peygamberimiz (sas) ve sahabeler bu durumdan çok muzdarip olmuştu. Hz. Aişe, babası Hz. Ebu Bekir'in evine gitmek için Efendimiz'den izin istedi. Orada da sıkıntılı günler geçirdi. Yüce Rabbine dua edip bu iftiranın temize çıkması için yalvarıyordu. Bir gün Peygamberimiz (sas) Hz. Aişe'nin yanına geldi ve, "Aişe, senin aleyhinde bana birtakım sözler geldi. Eğer sen bunlardan uzak isen, Allah senin temiz ve bu iftiralardan uzak olduğunu açıklayacaktır. Şayet, böyle bir günaha yaklaştıysan Allah'tan af dile ve O'na tevbe et. Muhakkak ki, Allah tevbeleri kabul eder." dedi. Resûlullah'ın mübarek sesinden dökülen cümleleri işiten Hz. Aişe'nin gözyaşları birden kesildi. Peygamberimiz'e ve ailesine kendisinin temiz ve iffetli olduğuna dair kısa bir konuşma yaptı ve sonunda : "Vallahi, ben sizin için Yusuf'un babasının (Yakup'un) sözünden başka bir misal bulamıyorum." O şöyle demişti: "Artık, bana düşen güzelce sabredip katlanmaktır. Sizin şu söylediklerinize karşı yardımına sığınılacak ancak Allah'tır." dedi. (Yusuf/18) Hz. Aişe (r.anha) şöyle diyor: "Temiz ve iffetli olduğumu ve Allah'ın beni temize çıkaracağını biliyordum; ama hakkımda ayet indireceğine hiç ihtimal vermiyordum. Daha Resûlullah (sas) yerinden kalkmadan yüzünde vahiy alameti belirdi. Hz. Cebrail Allah'tan müjdeyi getirmişti. Vahiy tamamlanınca Rasûlullah (sas) gülmeye başladı ve 'Müjdeler olsun ya Aişe! Allah seni temize çıkardı.' dedi. Annem bana şöyle dedi: 'Kalk, Resûlullah'a teşekkür et." Hz. Aişe şu cevabı verdi: "Vallahi kalkmam! Allahü Teala'dan başkasına da şükretmem. Çünkü, Rabbim beni ayet-i kerimesi ile tenzih etti." dedi.

Peygamber Efendimiz, Hz. Aişe'yi çok severdi. Akıllı, zeki ve edebi yönü çok kuvvetli bir şâire ve dinî ilimlere vâkıf olması sebebiyle Rasûlullah'ın ona karşı apayrı bir muhabbet ve temayülü vardı.

Hatta, Peygamberimiz (sas) hastalanınca son günlerini Hz. Aişe'nin evinde geçirmişti. Mübarek başı Aişe validemizin göğsüne yaslı olduğu halde vefat etmişti. Bir defasında, Amr b. El-As, Efendimiz'e (sas) en çok kimi sevdiğini sordu. O (sas) "Aişe'yi" cevabını verdi. "Peki, erkeklerden kimi seviyorsunuz?" dediğinde: "Onun babasını" buyurdu. Hz. Aişe (r.anha) şöyle der: "Rasûlullah benimle koşma yarışına girdi ve ben onu geçtim. Bir süre sonra ben şişmanladım ve benimle bir daha koşma yarışları yaptı. Bu defa o beni geçti." Hz. Aişe tüm ashap tarafından da sevilir ve kendisine hürmet edilirdi. Müslümanlar ilmî meselelerde eksik kaldıkları noktaları Hz. Aişe'ye sorup öğrenirlerdi. O müfessire, muhaddise ve müçtehide bir hanımdı... Yine bir gün, Resûlullah (sas) Hz. Aişe'ye şöyle dedi: "Ben senin bana ne zaman dargın olmadığını ve yine ne zaman dargın olduğunu bilirim." Hz. Aişe "Bunu nereden biliyorsun?" dedi. Peygamberimiz (sas) "Bana dargın olmadığında Muhammed'in Rabbine yemin olsun dersin. Dargın olduğunda ise İbrahim'in Rabbine yemin olsun dersin." buyurdu. Hz. Aişe (r.anha) hayatını hep İslam'a adadı. Talebe yetiştirdi, fıkhî meselelerde fetvalar verdi. Evi adeta bir mektep hüviyetindeydi. İlim deryasında birçok sahabenin üstündeydi. Yetiştirdiği yüzlerce âlim ve alime vardı. Hanımlar arasında en şerefli ve en üstün mevkie sahipti. Ahlak ve faziletleriyle Cenab-ı Hakk'ın rızasını kazanan bir kul oldu. Müminlerin annesi Hz. Aişe (r.anha) hicretin 58. senesinde, Ramazan ayının 17 Salı gecesinde vefat etti. Hz. Ebu Hüreyre cenaze namazını kıldırdı. Vasiyeti üzerine Baki kabristanına defnedildi. (Üsdü'l Gabe, 7/192)

Hz. Aişe Validemiz, hadis, tefsir ve fıkıhta selahiyet sahibi idi.

Şefin özel tavsiyesi...

AYÇİÇEK YAĞI

orkide

"1979'dan beri"

BS EN ISO 9001:2000 KALİTE YÖNETİM SİSTEM BELGELİ

KÜÇÜKBAY YAĞ VE DETERJAN SANAYİİ A.S.
ANKARA CAD. NO:102 BORNOVA-İZMİR-TÜRKİYE
TEL: (+90 232) 388 25 57 PBX, FAX: (+90 232) 388 37 92
http://www.orkide.com.tr — E-mail: orkide@orkide.com.tr